

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . 2 frt.
Félévre . . . . 1 „
Negyedévre . . . 50 kr.
Közösnek 60 kr. postadíj
beküldése mellett egész évre
ingyen.
Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Piacz városbír-épülettel szemben a Molnár-telep épületben.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESEITŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGETYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos peit sorért 5 kr.; többszörinél 4 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon kedvező engedmények tételnek. Bélyegdíj: minden bejelentésért határ 30 kr. — Nyilvántartás megjelölés közlemény mindenpeit sora 15 kr. Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Károly és Telegi K. Lajos könyvkereskedésében, Budapestben, Bécsben és Prágában Hansenssonstein és Vogler és A. Oppelk hirdetési intézetében fogadtatnak el.

A miről a számok beszélnek.

— Ipar és gazdasági ügy. —

Debreczen, szept. 9.

Két adat ragadta meg figyelmemet a napokban, olvasva a fővárosi statisztikai hivatal kimutatásait.

Mind a két adat hazánk közgazdasági viszonyaira vét szomorú fényt az első sorban, — de másod és harmad sorban, több szomorú tényt lehet utánunk konstatálni.

Az egyik adat az iparra vonatkozik, iparunk jövőjére megdöbbentő világot vetve. — Az adat szerint van hazánkban 75 ezer iparos-tanuló s e nagy számból csak 5000 nyer nem is szakoktatást, mert erről szó sem lehet, csak olyan „tovább képző” vagy „ismétlő” tanítást, melynek hatása igen-igen csekély értékű.

Hetven ezer iparos tanuló pedig felhő, s önálló művelője lesz egyik vagy másik iparágak a nélkül, hogy színeltáta volna az iskolának.

És mi még is azt hiszszük, hogy a most növő generáció, az elfogja emelni hazánkat a kultur államok sorába, hogy iparunk a felett külföldi iparral sikerrel fog versenyezhetni.

Bizony elszorító aztán tudni azt, hogy iparosaink, társadalmunknak külvőmben méltán dédelgetett tagjai nem nyernek semmiféle képzést, s így nincs mit várni sem tőlük.

Iparunk bajainak kutforrását az ipar törvény rosszaságára vezetjük vissza.

szá. Tévedés. Azok a képzettség hiányában, a nem iskolázatásban rejlenek.

E 70000 iparos tanuló, kevés reménytel biztat kennünket arra hogy a belgák, vagy franciák iparával képesek legyünk versenyezni. . . .

Iskolát az iparosoknak! Tessék nézni, hogy mit tesz Németország, Belgium, mit Franciaország az iparosok oktatására. Ott nem sajnálnak ezek érdekében semmit, de a világ legkitűnőbb iparosaival is ők dicsekedhetnek aztán.

De hát azért még is hinni merjük: hogy iparunk emelkedni fog. Látjuk hogy e terén erélyes igyekezetet tanúsít a kormány s talán lassan lassan, csak fogunk boldogulni.

A másik adat sokkal lehangolóbb. „Tíz év alatt, mondja adatunk — a földműveléssel foglalkozók száma 748,457 emberrel kevesbedett!”

Telhat mindennap több mint 200 ember vált meg a földműveléstől, elhagyva ekjét, kapáját, ásóját. . . .

Hova lettek ezek? Kérdhetjük teljes csodálkozással és méltó aggodalommal. Új hazát keresni mentek, vagy bujdosnak, más pályán dolgoznak, elzültek, elveszték, vagy talán meghaltak?

Ki tudna erre megfelelni!

Tény az, hogy 10 év alatt, csak nem 1/4 része pusztult el földműves osztálynak s így e számokra építve, pedig azok nem csálnak, — nehány év tized mulva semmivé mentnek jelezhető lesz ez az osztály, mely pedig hazánkban a legjelentékenyebb.

Az elszegényedés, elbujdosás, öngyilkosság, kivándorlás, segítik elő e szomorú helyzet még szorubbá tételét. Segíteni kell azon minél hamarabb, még pedig gyökéren. . . .

E két adat felrészhatná a társadalmat lethargikus álmából, — e két adat tanítja hogy a tespedés kora lejárt, hogy tenni kell, mert különben elveszünk. . . .

Sz.

— **Iparosaink** szakképzettségének előmozdítása czéljából a kormány irodalmi uton is mozgalmat indított, a meny nyiben „Mesterségek könyve” czim alatt füzeteket ad ki, melyben minden egyes mesterség részletesen lesz megismertetve.

Mi van eladó?

— Társadalmi életünkben. —

— szept. 7.

Sajátságos, megdöbbentő körös állapot konstataálásával foglalkozik napjainkban egyik másik közege a sajtónak.

Azt mondják, hazánkban nem szégyen megkérdeni bárkitől: hogy eladó-e, és szomorú tényként említik föl, hogy Magyarországon: minden eladó!

Minden, de minden eladó. . . . Milyen szomorú, milyen leverő, milyen kétségbe ejtő ez, ha igaz.

Azt mondják: eladó a becsület; hogy ma ez is csak olyan árucikk mint a kabát, mint a tengeri, mint sok más egyéb.

A férfi becsület ma pénzért oda irányozható a hova tetszik. Ha igazságot kell osztogatni, pénzért megamisítja azt; ha iró, pénzért a legpiszkosb ügynek eladja tollát, ha hivatal osztogató azt pénzért érdemtelenné adja, ha ez, vagy

amaz, a mit csak tehet, megtenni emberileg képes, megteszi azt pénzért. Mert a pénz ma a legfőbb erő, az előtt meghajlik minden más hatalom. . . .

A női becsület ideális, ábrándos fogalom. . . . Ma meglehet kérdeni a nőt, hogy mennyire adja el magát. . . . s azt beszéljük hogy pénzért az alku könnyen létrejö. . . . Az anya leányát képes áruba bocsátani; a férj nejét eladja és így tovább. . . . tovább, az undorodásig, sorolnak el példát.

Kétségbe ejtő ez — ha igaz.

Pedig hihető hogy igaz, s csak az a vigasztaló, hogy még nem általános a buj, hogy ha létezik is létezik az ellenkezője és nem kicsiny mértékben.

A fénynek van árnya; az aranynak szokott lenni salakja. . . . a társadalmi életnek mindég van szemeté, de azt a szemetet szét kell szórni, meg kell semmisíteni, nem szabad felszínre kerülését engedni, nem kell kicsiny juttatással sópáncsokodni a létező bajon, de erélyteljes munkálkodni a rossz irányba induló társadalmi élet, helyes utra való terelésében.

Mondja egy szava hihető nagyiparos, hogy a trieszti kiállításról küldött szaktudósítások, megvásárolt egyéne munkája. A ki fizet annak súlyát műve dícsérve lesz, a ki nem ad pénzt azt ócsároltatik, vagy agyon hallgatattik. . . .

Mondják többen, hogy az igazság szolgáltatásnál is sok ügyben működött a pénz ereje. Az arany fénye eltakarja s becsületesség nyomorult színet s a kinek pénze van, annak van mindene s a kinek pénze nincs, erény, becsület mellett — semmi sem leg többször. . . .

Nagyon szomorú beszédek ezek. Még szomorubb hogy a sajtóságos büntény, a tiszta-eszlári esettel van kapcsolatban, melynek eddigi föl nem derítését, az igazság szögálatás közegeinek megvesztesztetésének tulajdonítják.

TÁRCZA.

Alföldi utirajzok.

Irtá: **Suhogó.**

Nem régen olvastam valamelyik divatlapban arról az érdekes utazásról, melyet gróf Károlyi Antal fiatal menyecske felesége cselekedett meg Nagy-Károlytól Budapestig, s azolta: teljesen indokoltak látom, ha nagyapánk végrendeletet tettek, midőn Debreczenből rászánták magukat arra a nagy utra, mely az Ebensen keresztül, Vértesi Lajos bátyánk tanyája mellett vezet el — Szoboszlóig.

No, persze most más világ van. Az ország minden részén vasúthálózat szeli át a hajdan száu rónaságot, s irtak már vezércziket a saharai vasutról is. Hanem minden vasúthálózat daczára, jó magam anynyira hatása alatt állottam a gróf Károlyi Antal utazásának, hogy mielőtt utra kelttem volna buzatermő Bácska rónái felé, eltestáltam minden adósságot, állottam magamat bundával, esőköpenyeggel, kalucsnival és paruplival, vittem magammal egy hidegtelelésben megdicsőült csirkét, melyet az „nyjúk” azon kegyes utasítással adott a kezembe, hogy fusson ki a szemem, ha vendéglőben költöm az uton a pénzmagot.

Szerettem egy hat lövetű revolvert is.

— Hát ez minek? Kérdi az az aszszony szent borzadályal.

— A rablók ellen.

— Nem félsz, hogy ezt is elveszik tőled?

A már igaz! Csak még is jó az aszszony a háznál. Hanem azért elvittem volna azt az ördögös portékát, de hiába néztem, hiába guszgáltam elől, hátul, jobbról és balról, sehogy sem tudtam kisútni, hogy tulajdonképen hol kell beletenni a go-

lyó b i s t? Pedig bizony négyyszer állottam sor alatt, s csak épen két hüvelyk hiányzott, hogy ott nem maradtam — hornistának. Annak szánt a jó Igel kapitány, áldja meg az isten!

Dictum — factum: utra kelttem! Természetesen Szeged felé, minthogy Nagy-kikindáról csak Szegeden keresztül juthat az ember arra a híres alföld — fumei vaspályára, melyen ugyanannyi idő alatt két annyi pénzt lehet elferbizni mint a nyiregyház — ungvári csiga-vonalon.

Épen váltani akarom a nagykikindai vasuti pénztárnál a kompetens másodosztályú jegyet, midőn megszólal mellettem egy rácz atyafi, s azt újságolja ném e tül egy magyar embernek, hogy nincs elég harmadosztályú kocsi, az ünnepről jövő diák-sereg is az első osztályba szorult.

Ni te, ni! Hiszen nagy kópé vagyok én a vasuton (azonkívül: nem). — Jogászkoromban is elutazgattam féljegygyel, s bizony most is beválok bagolydiának (be jó hogy nincs velem a két kis purdél) — Mentem harmadosztályú jegyet váltottam, s előre mosolygottam, midőn láttam a tulipiros diágyerekeket büszkén kiköpködni az elsőosztályú coupék ablakából, hogy miként fogok én most olcsó pénzért urizálni.

Hanem hát úgyse meg a kő, bizony kimaradtam. Mikorra rám került a sor, már a vonat vezető mellett is állt három olasz kucséberes, szerencsésnek mondhattam mamamat, ha feljutottam egy harmadosztályú kocsiha tizenharmadiknak, nem számítva egy terjedelmes szegedi menyecske két aprócsométját, kik közül az én tétemet boldogította az egyik. — Meg is nyomta Szegedig irgalmatlanul.

— Mind ilyen nehezek a gyerekek Szegeden, bábam?

— Döhogy ilyen, galambom. Hanem hát ennök szá p p a u o s az apja.

Áldom a lelkét a kis mandula-zappanjának, ugyan nehéz volt!

II.

Ország-világ tudja rólam, hogy nem szoktam valami nagyon keseregni, de most mégis megszálott valami szent melancolika, midőn Szegeden kiszabadultam a kis mandula-zappan alul.

Nehogy azt gondolja valamelyik sentimentális olvasónó, hogy a szegedi veszedelem felett akarok ájúlodni, sietek kijelenteni, hogy a bennem olvadzó érzésnek alapja semmi nem volt más, mint egy magyar n a d r á g!

Hanem az aztán helyre kis nadrág volt. — Anyi volt rajta a paszománt, mint csillag az égen, s oly elegányosan pászolt, hogy csak úgy jajgatott alatta a bolha. — Oh, mily boldog voltam, míg ez a nadrág készül, míg ez a nadrág tartott!

Híven emlékszem rá, s tanum lehet rá a balkányi zsidó szabó, ha ugyan azolta Ábrahám kebelében nem nyirja a posztót, hogy reggeltől estig ott vártam, míg munkába volt, s midőn estefelé sem akart a nadrág készen lenni, semmit sem akartam kevessebbet, mint kiborítani a teknőből Mózsit, a hétédi fiut, kit épen akkor fűrésztött a meték.

S milyen büszke voltam, midőn másnap magamra vettem. No hiszen mondta volni valaki, hogy valaha hátul is gombolt a bugyogómat, tudom kikapartam volna a két szemét.

Ez a kis nadrág, ez az én büszkeségem fedte kurtá lábzsáraitam, midőn 1865-ben szegeden voltam, midőn először beszszkandottam a szegedi pugricsra, hogy miért is nem bámúljak meg az én nadrágomat. Ne csudálj, édes olvasóm, ha a visszaemlékezés könnye olvadkóny szivemen lecsorog, s kezd végtelen fájni, hogy nem vagyok — Szász Károly. Mily szép alkalmi költeményt írhatnék, „az én nadrágomról!”

Persze 1865 óta sokat változott szegedi! Bele szólt az évek mindent ki és beforgató erején kívül az 1879 évi árvíz is,

mely elsöpörte a híres magyar várost. — Talán azért, hogy százzor megfihódva keljen ki hamvaiból, mint egy modern Phönix?

Az összevissza épült, girbe-gurba város helyén ma egy világváros áll. Még a fejlődés stadiumában ugyan, de már feltárva a büszke jövő látképeit A szőke Tisza partján árvíz-mentes magas töltéseken sugárutak és körutak emelkednek, s a kész paloták esengve várják a felépítésben levő kollégák tető koronáját. A posta, a törvény-szék, a p. ü. igazgatóság palotái csak nem egészen készen, a díszes színház a Tisza partján, az új városháza épülőben. — Egymást érik az imposans középületek s magánosok díszes palotái.

Persze a kész épületek mellett a város építés nagy munkája foly. Ezekre menő mesteremberek s munkások zaja összevegyt a városon keresztül járó s épületanyagokat szállító gőzmozdonyok dübörgésével, mely az idogenei egy munkában levő óriási gyár beunyomást teszi. — Az emberi és az akaratör csatát víz az elemek rombolásával, s az ember győzni fog!

Az Európába szálltam, mely szegednek legdíszesebb s egészen új szállodája. Sietek mindjárt kijelenteni, hogy nem azért szállottam a „legdíszesebb” fogadóba, mert „legdíszesebb”, hanem csupán azért, mert az Európához az élénk emlékezet szerkötő hálaja füz, élénk emléke azon felséges poszgeknek, melyet az irók és művészek társasága tisztelőtére egy hó előtt adott banqueten ingyen nyakaltunk a nagykikindai deputátóval.

Itt olvastam valamelyik szegedi lapból a panaszt az én Debreczenem ellen, hogy ott nem igen mulathatót a jó szegedi dalárda, mert a rendezőség nem igen törődött velük. No ezt a panaszt még csak kiheverjük valahogy. De azt, hogy Oláh Józsi rovására Erdélyi Náci mellett kardoskodott, az már mérgebe hozott. — No hát hadd lássuk azt a híres szegedi czigányt!

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

Hogy ez nem áll, a hirlapírói testület becsület bíróságá kimondta, midőn az ezzel egy író által gyanúsított főállomány részére elégtételt szerző meg azt, hogy országoszte rágalmnak hirdetteti a gyanúsítást.

Csak hogy a gyanu, bár ha alaptalan is, meg volt. Dicselten, hogy ilyen lére jöhet, de hát létrejött. — Mi közezik az ilyenből? Elsőben is, az hogy a nép közt elterjedt az okatlan gyanúsítás, elterjedt az a vélemény, hogy ma pénzen megszerezhető mindenkitől, minden...

Ugyan mi lesz így a társadalomból? Nem alásni engedjük-e hogy aztán megsemités?

Magyar országban ha van férfi, ha van nő, ki számításból eladja magát, még nem elég ok hogy "vácsét" kiáltson a saját a nemzeti becsületesség fölött. — A mi hazánkban nem fehér holló a hozzá férhetetlen jellem, a tiszta erény, a szűzbecsület, — a sajátok feladata ezeket védeni, s aztán oda törekedni, hogy hathatós buzdoklás következtében az azok iránti tisztelet meg erősödjék, hogy a példák legyenek felmutathatók, a melyeknek láttára az ingadozók ne késedelmezzenek ellent állani a csábításoknak.

Csak a saját munkáit ne adják el tollaikat; ha nem adják el, akkor a társadalmi élet becsületessége mellett lehet harcolni sikerrel, akkor el fog némulni az a hang hogy „mi van eladó!” bárkinél.

Arra, fájdalom ma már nem számíthatunk, hogy kufarok ne akadjanak, kik lelkük vásárlására fáradoznak. — Az már a kor betegség, melyet a múlttól örökölt.

De ez még nem kétségbe ejtő a salaknak meg kell lenni, s a salakot a társadalmi élet medrének aljába szorítani könyűs s a tisztességes élet folyását nem fogja háborítani s a megvetés elég jó fékező eszköz lesz arra, hogy ezek jól lezuhodjanak szemekről.

Mosollygó.

— **Trefort Ágoston** közoktatásügyi miniszter 10 éves jubileuma alkalmából megtartott ünnepélyeken közoktatási ügyi viszonyaink kedvező irányban való fejlődését konstatálták hirlapjaink. Elismerek, hogy Trefort lelkesült buzgalommal munkálja ezt az ügyet, mert csakis ennek eredménye az a nagyszerű változás, mely 10 év után észlelhető.

A kávéivás története.

II.

Hogy a kávéivás az újabb idő szokásai közé tartozik, annyi bizonyos. A régi görög és római írók mélyen halgatnak erről a kedvelt italtól. Semmiféle adat nincs

A „Nemzeti szálloda” udvarán épen zenevelő volt. Elmentem. Meghallgattam Erdélyi Nácit, s azt mondom, igaz van Oláh Józsinak, hogy Erdélyi Náci nem a met czigány. Művésziessen játsza — az operát, de azt a zamatos magyar dalokat, melyeket Oláh Józsi nyirejtője dalol, melyekre összeült sarkantyúját a szabolcai gavalier, azokat nem érti Erdélyi Náci. Erdélyi Náci klasszikus zenész, persze nem olyan kiadásban, mint a debreczeni klasszikus muzsikusk, Garibaldi ur.

Huszonnyeg órát töltöttem Szegeden a lakáskeresés fáradságos munkájában. Lakás van bőven, de drága irgalmatlanul. — A mi külömben nem is csoda, ha felmondjuk, hogy Szegeden a házépítési őrjási öszszegyet nyel el, s Debreczen áldott talaján az egész ház kikérül abból, a mit itt a föld alá épít a tulajdonos.

Az építés iszonyú drága s mégis mindenki épít. Azon 10 millió forint melyet a kormány Szeged építésére szánt, már csaknem egészen ki van merítve. — Ez az oka, hogy Szegednek több épülete lesz, mint mennyire szükségére van, s ez lesz az oka annak, miről már most is általános a panasz, hogy a házak nem hozzák be a beleszámított tökének 4% -át sem. Hanem azért inkább így építenek, mint annak az amerikai 800 irtos vasháznak a mintájára, mely a piacban van közszemlére kitéve, s félremagyarázhatatlan hasonlít egy vasuti coupéhoz. Megnyugtatóul közölnöm, hogy még eddig senki sem szeretett belé, pedig — mint a példa mutatja — vannak Szegeden nyakatekert izlések is.

III.

Nem tudom, utazott-e már a szíves olvasó az alföld-fiumei vaspályán? Ha nem, gratulálók! Nincs az egész Európában hiványbavaspálya, s figyelemtelenné igazgatóság az alföld-fiumei vasutnál. — Ezek a jó urak briliroznak tapintatlanságukkal.

arra, hogy a klasszikus ókorok akár a legműveltebb és leghatalmasabb nemzetei, akár a többi népei a kávéét használták vagy csak ismerték volna. Ott tehát hiába is keresgélünk. Sokkal később akadtunk annak nyitjára. Egy a párisi könyvtárban levő arab kézirat, mely a XVI. század végefelé Abdulkadir által írott s melyet Galland orientalista adott ki: a kávéval első közönséges használatát Yememben nem tovább, mint a XV. század közepétáig visszavissza, tehát négyszáz évet számíthatunk napjainkól.

A mondát következőleg adja elő egy arab író: Adenben, Arabia déli partján, élt egy Gemalédin nevű mufti (török főpap), a ki Adjabma történet utazása alkalmával a Vörös tenger nyugati partján néhány földijével találkozott, a kik a kávéét italtul használták. Hazatértekor eszébe jutott neki, hogy hátha ez az ital az ő drága egészségére is jótékony hatású lenne. A próbatételek után meggyőződött róla, hogy az csakugyan hathatós szer, a fejet könnyűvé teszi az álmat elűzi, minél fogva ajánlotta azt az őrtólali derviseknek is, a kik másokkal egyetemben csakhamar úgy találták, hogy biz az nagyon pompás ital, s hogy nem csupán éjszakai idején jó az, hanem nappal is igen élvezetes.

Ez időtől fogva a kávé Adenben általános használatává vált, honnan nemokára azután Arabia többi részeiben is elterjedt, s ugyanazon század (XV.) végefelé Mekkába is eljutván, ott szintén megkezdődött. Itt mi természetesen a kávéivásnak nem szokásba jövétele időpontját, hanem annak általános használatát jelöljük Arabiában.

A tizenhatodik század elején (1511) az egyiptomi szultán Mekkába új főkörmányzót nevezett ki. A főkörmányzó, a ki kávéét eddigdel még hirből sem ismerte, retentő haragra lobbant, midőn egyszer egyik nagy mecsetben néhány dervist tetten kapott, a mint ott egy szögletben szép csendesen meghuzódva, mohó kortyintgatás közl kávéét szörpölgettek. A mecsetből azonnal kikérgette őket a hatalmas ur, s az előtte égbekiáltó impertinencia láttára nem tudván hova lenni, a város theologusaiból, törvénytudóiból is más tekintélyes férfiakból legott zsinatot hívott össze.

Sokáig disputáltak a rémséges fejtörő és fontos tárgyon, s oly komoly képpel, mintha legalább is országok hódítását célzó haditervet főznének. A tanácskozás folyamában, mikor már mindannyian ugyancsak belefáradtak a hajmeresztő ok támasztotta vitába, a jelenlévő tudós férfiak egyike — vesztőre — egy kissé elszóltá magát és megnevetelte a zsinatot ama kedélyes és mindenestre müértő magyarázatával, hogy a kávé ép úgy megrészegeti az embert mint a bor, s minthogy az által el találta ismereni a szónok, hogy ő abból a tiltott italból már ivott: a tilalom áthágásáért abban a nyom-

Vásár, ünnep, bucsú vagy közönséges, gatyában járó hétköznap — nekik az mindegy. Az általuk kiszabott coupékba épen úgy bele kell férni, ha 500 utas csak kurrál, mintha ketten vannak. Hogy az utasok torlódása miatt kicsit kapcsolódnak, olyan nincs. Szorjúl, parasztl!

E mellett már a legutolsó jegyzésd is olyan gorbomba, mintha csak kiszogált postamester volna. — Ez olyan cerberus, melyet nem lehet megszelídíteni (csupán bankóval).

Ez a kis magyarázat szükséges volt annak megértésére, hogy a Szegedétől számított első állomáson. Horgoson már tizenkettediknek szállott fel coupékba egy terjedelmes horgosi menyecske. A nap borzasztó meleget árasztott, s az ingre vetkőző utazók erősen áldották a gőzmozdony lángeszű feltalálóját — valóságos ribillió támadt, midőn Palitýon vagy 200 db. bonyevácztot akartak még felpakolni azon közönséges politikai törvény ellenére, hogy „egyszerre ugyanazon helyen két test nem létezhetik”.

Nagy Pál barátom a megmondhatója, hogy e mondat mennyire igaz. A phisika most is következetes maradt önmagához. A palitýi fűrdővendégeket nem tudták hova ültetni s így szerencsésen lemaradtak — nagyobb dicsőségére az alföld-fiumei vaspályának.

Palitýtól Szabadka csak egy jó macskaugrás. Alig tekint végig a szem a gyönyörű zaloguton, mely a fűrdő belsejébe vezet, alig kukucsálhat át az utszeli fák lombjai között a híres palitýi tóra, már fűtől a vonat, s helyben vagyunk.

Szabadkán mindjárt a vasuti indóháznál tapasztalást szereshetünk a fiakkerekek impertinenciájáról. — Csak úgy kapkodják az utasokat, s a bárkocsi ára az utashoz méretek. Szabadkai ember kap 60 krét is, falusi embernek 1 frt sem drága. Hanem azt aztán meg kell vallani, hogy Debrecze-

ban kikap'a 6 kelme is a törvény által kiszabott botbüntetését.

De ezzel a dolog nem lett befejezve. A zsinat nem tudván tisztába jönni a kérdéses ügyben, az orvosoknál kerestek menedéket. A főkörmányzó tehát felszólított két perzsa orvost véleményadás végett, a kik oda nyilatkoztak, hogy biz a kávé az egészségére rémséges ártalmas portéka, mire a concilium is rögtön kimondotta kárhözható itéletét.

Ettől fogva a kávéval átlása és ivása szigorubbant mint eddig, tiltatott, valamennyi kávékészlet elégettetett, és a kire rábizonyult, hogy kávévívni merésztel, azt büntetésül számárhatón burcolták meg a városon keresztül-kasul.

A tilamat azonban időmultával egyszer csak visszavonták, mivel kislult, hogy Kairóban maga a szultán ő kegyelme is ugyancsak szűrcsölgeti a zamatos fekete levelet, miután az ő mélytudományú véleményadói egészen más kép észlelte a dolgot, oda nyilatkoztak, hogy a kávé nemcsak hogy nem ártalmas, de sőt nagyon egészséges és így élvezése bizvást megengedhető. Ezen gőzelem folytán a kávé most már még ismertebbé is elterjedtebbé lón.

Husz évvel később ugyancsak Kairóban, hol a kávéivás már egészen közönséges és megszokott dolog volt, egy tulbuzgó pap heves prédikációban patogott ellene a templomban, fejtegetve, hogy a kik kávéét isznak, azok nem lehetnek jó muzulmánok. A templomi szent gyülekezet erre annyira nekibőlült a keneteljes beszédtől, hogy a templomot elhagyva, a kávéházakat megrohanták, ott a szétszórt és asztalokat izzé-porrá törték, az épen kávézató jámbor vendégeket pedig jól megagyabugyálták.

A város két párta szakadt, s a dolog komoly alakot kezdte öltetni. A város legfőbb bírāja látván, hogy fele sem boldogság, egybegyűjtötte a tudósokat nagy hirtelenséggel, és lón ámulat és rettegés városszerte. . . . Ezek ősszhangzólag megmagyarázták, hogy hiszen az már rég el van döntve, hogy a kávéivás ép oly megengedhető, mint hasznos. Erre az elnök megvendégelte kávéval társait, ő maga nyulván az első csésze után. Ez az újabb diadi még inkább s most már csakugyan szárnyra kapta és elterjesztette a kávéval hirnevét, és tekintélyt vivott ki számára.

A kávéivás a tizenhatodik század első felében terjedt el Aleppóban, Damaskusban és több más városban is, s ugyanazon század közepe táján egy szép napon Konstantinápolyba is eljutott, nagy öröme a város apraja — nagyjának, urnak és szolgának, 1554-ben nyitott itt két magánzó, a keleti lustaság kellő figyelembe vétele mellett, kényelmes, pamlagokkal ellátott helyiséget, hol kávéét szolgáltatták ki a vendégeknek, e hol azok a kedvelt fekete lé szűrcsölgetése

nen kívül szebb fiakkereket sehol sem látam, mint Szabadkán.

Szabadka nagy város, s már első pillanatra kellemes benyomást tesz. A szép, széles utcák, az erős, tömör épületek, a szép, tágas udvarok önkénytelen megragadják az utas figyelmét. Idestova jártam-ban-keltemben egyetlen várost sem láttam, melynek syntomája annyira hasonlítana Debreczenhez, mint a Szabadké. Mintha csak nagy-mesterutcai civisek tömör kölépületei látnánk, a buzamagtárakkal, a szellős, tágas udvarokkal!

Látszik, a mi igaz is, hogy Szabadka gazdag város, hogy polgárai nem bérházakat, de tüzhelyeket építettek saját izlésükre, saját kényelmükre, és ez a körülmény sajnos! — most már a város rohamos fejlődésének árjában nagyon is érezhető. A bérházak száma igen csekély, s most midőn idestova megnyílik a fővárossal összekötő új vasutvonal, midőn Szabadkára költözik a vasuti igazgatóság, a szükséglet annyira érezhetővé vált, hogy ez a házabérek árát csaknem 50%-al csapta fel.

Az utóbbi időkben épült ugyan impozáns középületek, mint például, a „Hungária” szálloda, a takarékpénztár pazar palotája, de ezek vajmi keveset lendítenek a lakás-szükségleten. Pedig Szabadka új vasuti összeköttetés folytán a legközelebbi években rohamosan fog emelkedni de minden bizonyosan épülni is, mert a szabadkai „bunyók” pénzesládájában van pénz, csak szelítetnie kell.

A város 60 ezeren felül levő lakossága nemzetiségre háromféle: magyar, bonyevác és szerb. — A szerbek, kik számára nézve legkevésbé vannak, gör. keletiek, míg a magyarok s bonyevácok róm. katóliikusok. A Teréz-téren levő Teréz-templom kettős tornyával gyönyörű épület s bizonyára egyike az ország legszebb templomának.

Ezen kívül a római katóliikusoknak még két kisserű imaházuk van, a mi a

s a tőle elmaradhatatlan csibukfűst eregetése mellett egyszerűsármind tömegesen elűdöglettek, beszélgettek, sakkozgattak és mulattak. Egy török költő sonnetet is írt a kávé csibűsítésére.

Midőn azonban a kávéházak száma nagyon megszáporodott, a papság lametáni és zugolóni kezdett a miatt, hogy a próféta hívei tömegesebben látogatják a kávéházakat, mint a templomokat, a mufti nagybölcsen azt magyarázta, hogy a kávéivás a Koránnal homiokegyenesen ellenkezik, s hogy kávéét földön tartózkodása alatt a fényeskodó ur, Mohamed próféta sem ivott, a kinek haragvó lelke most onnan felül irgalmatlanul büntetéssel fogja sújtani a tiltott élvezetbe merült s szent parancsáról megfélekedett hívőket. De sőt még azok sem várhatnák kegyelmet, a kik a tiltott italt nem isszák, csak látják, mivelhogy a látás kívánságot idéz elő, a kívánság pedig már közel van a cselekvéshez. Ennek a mélybölcsességű és meggyőző magyarázatának a vége az lett, hogy valamennyi kávéház bezárattott, és vége lett a fekete lének.

Hanem az új mufti másképp vélekedett, mint elődje. Ő batorokodott eltérő véleményben lenni. Ő is olvasta a Koránt, de beelője ő olyant nem olvasott ki, a minőt tisztelendő elődje. Azért ő egészen nekikeseredve kardoskodott a kávé mellett, s miután ő maga irigylésremelő buzogsággal tetteleg is hozzáállott a magasztalt folyadék élvezéséhez, csakhamar a papság, az udvar és a város apraja — nagya is követte példáját. Később a kávéházakat, tisztán politikai okokból néha-néha megint bezárták, mivel úgy tapasztalták, hogy a népek azokban szerfölttől jó alkalma van arra, hogy a szultán ellen merényleteket szőjón, eljárást, tetteit, magaviseletét sjujkoljasszalpja, és róla összevissza fecsegjen mindent. A tilalom csupán a fővárosra szorított, és nem is találtak ott több kávéivókat nyilvános házakban.

(Vége köv.)

Kemenczei Kálmán.

Az évek tűnnek.

Heinéből.

Az évek tűnnek szüntelen
Haut lesz az ember ezeken
Oh! de nem tűnik szivemből
Az örök éltű szerelem.

Csak egyszer lehetném fel őt
Ah leborulni, térdemen
Haldokolva susogni hogy
„Nagyon szeretlek kedvesem”

Mandel Gyula.

nagy számu hiekhhez arányitva bizony igen kevés.

A hegemonia a bonyevácoké, a kik csak nem kivétel nélkül tudnak magyarul, s érzelmeik ellen nem lehet panasz. Megtetszik ez onét, hogy a diszes szabadkai színház bérlő-közönsége majd nem egészen a bonyevácokból kerül ki, s még a köznépi is serény színházlátogató. A mi pedig a germanizációt illeti, jó lélekkel mondom el, hogy Szabadkán tiszzer kevesebb a német szó, mint az alföld legheiresebb magyar városában, Szegeden.

Szabadka két képviselőt választ. Az egyik kormánypárti, a másik a függetlenségi part hiva.

A bonyevácok dusgazdag emberek, s nem ritkaság, hogy egy egy gazdag bunyó leány öltözete er forintnál többre kerül. — A férfiak kék posztó öltözetet viselnek, s csizma helyet nagy divat a talpatlan papucs, valamint a nőknél a „pregacsa”, egy mindenfélle kiszinezett kötő-féle, melyben teljes jökevdvvel járják a délszlávok nemzetizánt, a kólót, míg buskeservesen szól a nemzeti zene, a tambura.

Az ilyen mulatozások aztán rendszeren a „diván” vet végett. Ez a diván pedig egy olyan helyiség, melyet a lányok bérelnek, s a hol rendszeren együtt hálának a legényekkel. Ezt az ősi szokást híven követik a legazdagabb szülők gyermekei is, s mint egészen komolyan állítják, soha sem történnik meg, hogy ilyen divánozás alkalmával be hagyja szemét kötni az érény isten-asszonya.

Már én nem tudom, hogy mint áll az érény dolga, de nem tanácsolnám, hogy ezt a jámbor intézményt az én szülőföldem a sárgahomokos Nyírség talajára is exportálják. Mert hát meg vagyón írva, hogy „ne vigy minket a kísértetbe!”

AVISÓ.

Eingekauft werden für das k. k. Militär-Verpflegs-Magazin :

Temesvár

500	Meterzentner	Weizen
5250	" "	Korn
9450	" "	Hafer

Arad

300	Meterzentner	Weizen
3000	" "	Korn
10.500	" "	Hafer

Die Waare mus das vorgeschriebene Minimal-Qualitätsgewicht haben, gesund, trocken und magazinsmässig rein sein.

Die Abstellung beziehungsweise Uebernahme erfolgt loco Verpflegsmagazin in Temesvár, beziehungsweise Arad nach Maassgabe vorhandener Depoträume längstens bis Ende April 1883 und werden von dem für Arad angegebenen Haferquantum beiäufig 8000 Meterzentner in Neu-Arad loco Haferdepot abzustellen sein.

Die Einlieferung des Kornes und Hafers für das Temesvárer Verpflegs-Magazin hat in der ersten Hälfte des Monats Dezember 1882, die Einlieferung des Kornes und des Hafers für das Arader Verpflegsmagazin Anfangs Oktober 1882 zu beginnen.

Die Zahlung der noch im laufenden Jahre abgestellten Korn- und Haferquantitäten erfolgt mit dem 6. Theile des ausgeschriebenen Gesamtquantums gleich nach Uebernahme der ersten Lieferpartie, für den Rest dagegen inclusive des Weizens im Jänner 1883.

Als Grundlage bei diesem Geschäfte haben im Uebrigen die Usancen der Pester Waarenbörse zu dienen.

Der Einkaufs-Kommission unbekannte Unternehmer haben zu veranlassen, dass über ihre Solidität und Leistungsfähigkeit ein Zeugnis, wenn sie protokollierte Firmen haben, von der Handels- und Gewerbekammer, sonst aber von den landwirthschaftlichen Bezirksvereinen (eventuell nach Einholung der Auskunft von den betreffenden Genossenschaften oder Gemeindevorstellungen) auf ämtlichem Wege beim Temesvárer Verpflegsmagazin zeitgerecht einlange.

Verkaufsanträge sind mündlich oder in Briefform (letztere mit einer 50 kr. Stempelmarke versehen) am 19. September 1882, 11 Uhr Vormittags, an das Verpflegs-Magazin in Temesvár mit einem Impeguo von mindestens acht Tagen zu stellen.

Temesvár, am 1. September 1882.

K. K. Verpflegs-Magazin.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

Debreczen, kistemplom-bazár.

Ajánljuk a n. é. közönségnek ujjonnan berendezett dus választéku kiházasítási kelengye raktárunkat a legnehezebb faj

valódi rumburgi vászon

hollandi-irlandi-creas- és mindennemű más vásznak, sávyol- jaguard kamuka 6-12-18 és 2 személyes terítékek kávézó és tea készletek szekrény tálcza takarók, ugyszintén saját gyártmányu kész fehérműnkek, és pedig női ingek, háló köntösök női nadrágok szoknyák fésűlködő köpenyek, háló fejkötők stb. ugyszintén ágycsuheműnkek, kész cachemir satin selyem és atlasz paplanokat lőszőr matrácokat. ágycsuhemű készleteket csipke és jutta függönyöket ágycsuhemű futó fal- és pamlag szőnyeget; a legujabb butor szöveteket jutta, crepe, satin, rips gobelin, cachemir, bourette kelmékben. Selyem paplanok megrendelésre monogram és fodorral a legdivatosabban és legszebben készítettnek.

Bárminemű e szakba vágó megrendelések fehérműnek elkészítése monogramok himeztetése stb. a legpontosabban eszközöltetnek.

Megrendelések teljes kiházasítási készletekre külön költség előirányzat szerint 200 frttól 2,500 frtig és feljebb a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek sőt készletben is tartatnak.

Urak számára a legjobb minőségű sifon és minden feju kitűnő szabásu szines ingekkel, lábravaló, zsebkendők, lábtük, gallér és kezelőkkel szolgálhatunk.

Ezzel kapcsolatban ajánljuk dus választékban selyem raktárunkat fekete noblesse; faille, surrah merveilleux, szines selyem ruhákat, bársony plüsch, moire, diszetek legfinomabb fekete spanyol csipkéket gyöngyös diszitéket.

A legjobb minőségű fehér és szines kötő pamutokat czernákat a legelső gyártmányu női férfi és gyermek harisnyákat és mindenféle rövidárukat is nagy mennyiségben szolgálhatjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Mintákat és árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

teljes tisztelettel

Kunz József és társa.

Marshall Sons & Co. Lmtd

GRAEPEL HUGÓ (ezelőtt SCHMID H.)

fűgönyöke Budapest, VI. ker., gyár-utca 58. sz., (bárány-utca szegletén 16. szám.)

GÖZMOZGONYOKAT, CSÉPLŐGÉPEKET,

ŐRLŐMALKOKAT,

(fogaskerekű és szijhajtással)

liszthengerek és mindennemű szelelő és gabona-rostákat.

ajánl

sor vetőgépek, Eckert-féle szélesen szóró vetőgépeket,

Eckert-féle szabad. két- és háromvasu ekék,

MAYER-FÉLE TRIEURÓK,

szecsavágókat, darálómalmokat. stb.

(361) 2-3.

—== Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ==—

Pályázat.

A h. Bősörményi közbirtokossági takarékpénztárnál a könyvelői állás, — lemondás folytán, — üresedésbe jövén, a közgyűlésnek 79 sz. alatti határozata alapján ezen állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak az ezen állást elnyerni ohajtók, hogy szakképzettségüket igazoló pályázati kérvényüket a folyó év September hó 28-ik napjáig a takarékpénztár igazgatóságához nyujtsák be, — mivel a későbbben érkezendő ily pályázatok a választásnál nem vétetnek figyelembe.

A könyvelői állás 1000 forint évi fizetéssel javádmányoztatik, — és a elvlasztott, — fizetése kétszerezének megfelelő biztosítékot köteles nyujtani.

H. Bősörmény 1882 September 5.

Karap Antal

igazgató.

(415) 1—1.

500 márka

Legrand párizsi vegyész egy nagy fontosságú találmányt fedezett fel!

Ez egy tyúkszem-tapasz, mely három nap alatt a legkissebb fájdalom nélkül még a legdültebb tyúkszemet is mely mélyen levan gyökeredve gyógyít, melyért a feltaláló kezeskedik hogy az illetőnek ki a seb tapasztainak használata után, sem távollította a tyúkszemét 500 márkát készpénzt fizett

Egész bátran elmondhatjuk, hogy ez az egyedüli szer mely sikert von maga után

Ára egy doboznak használati utasítással, bérmentve küldve 1 frt. postautalványon

Az egyedüli eredeti csak a feltalálónál.

Legrand

(349) 4—6 vegyésznél kapható, Köln a Rh, Giegstein 61.

AZ „ISTVÁN” GŐZHALOM

gépműhelyében

mindennemű házi és gazdasági gépek

kijavítása, összeállítása,

esetleg újaknak jutányos és gyors készítése

felvállaltatik.

(199) 19—25

Ezennel van szerenbsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint helyben Piacz-utca Biedermann-féle palotában egy

könyv-, zenemű és papirkereskedést

nyitottam és a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be.

Üzletemben a bel- és külföldi irodalom termékei valamint mindenféle iskolai könyvek, eredeti, továbbá író és rajzszerke, üzleti és gazdasági könyvek jutányos áron kaphatók.

Megrendelések leggyorsabban három nap alatt pontosan eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlvá maradok

kiváló tisztelettel

Lewitter Győző

(407) 2—3.

könyvkereskedő.

Kitünő valódi boreczet,

valamint első rendű

ECZETLÉL
mindenféle ugorka eczetet legjutányosabban ajánl

(207) 7—10

Balassa Károly

első eczet és eczetlél gyár debreczenben főtér a vár,sházával szemben.

Gép olaj

Belföldi, angol és olajbogyóból sajtolt legfinomabb minőségű gépolajt, olvasztott fagyut, kendert gép tisztításhoz, ugy szintén Belgiumi szekérkenőcsöt valamint szabadkézzel készített dohány zsinéget bel és külföldi ásvány gyógy és savanyu — vizeket valódi milly gyertyát; bel és külföldi sajtokat, tátrai és liptói turót, macaróni tészta és tarhonyát.

Legfinomabb

kétszer tisztázott Roorbachi cukrot nagy és kis süvegekben, ugy szintén koozkadarabokban

Igen jutányos árban,

valamint gyümölcs befőzéshez közép finom cukrot süvegekben ajánl

(384) 8—10

Geréby Fülöp.

Vidéki megrendelések mint rendszeren, gyorsan eszközöltetnek.

Kávé ajánlat.

Alulírott bátorokodom a t. cz. fogyasztó közönségnek egészséges tiszta izű kávét

kilogramját 1 frt. 42-től 2 forintig (a fogyasztás adó betudásával) azon reményben ajánlani, hogy kávéim minősége valamint árára nézve jutányosabbak mint a már többek által hírlapi hirdetések folytán posta csomagokban Hamburg Triest és Manheimből hozatott kávéknál.

Felkérem azon igen tisztelt vevőimet a kiknek ilyen posta szállitmánnyal érkezett kávéjokvan sziveskedjenek egy kis mennyiséget magokhoz venni és az üzletemben az én általam ajánlott kávéval összehasonlítani mely alkalommal biztos meggyőződésre juthatnak miszerint előny vagy hátrányokra történt-é a külföldi bevásárlás. Csakis kötelességem vélem az által teljesíteni vevőim iránt a mikor alkalmat nyujtok hogy ez összehasonlítás által maguknak biztos meggyőződést szerezhessenek. —

A minták megtekinthetők anélkül hogy az illető netaláni bevásárlásra kötelezettek érezhetné magát; mivel ezen ajánlatom csupán t. cz. vevőim tájékoztására eszközöltetett.

Tisztelettel

Geréby Fülöp.

(333) 6—10

A borszéki ásványviznek árjegyzéke.

Raktárak helyei	A raktáros neve	1 kupás				1 literes				½ literes	
		50-es		25-ös		50-es		30-as		48-as	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Borszéken	A forrásnál	6	50	3	35	6	—	3	80	5	25
Debreczenben	Geréby Fülöpnél					10	80	6	90	7	30
		k i l o g r a m m									
	A ládák nehézsége (súly)	112		58		80		52		43	

„Rögtön nyomó”

(német birodalmi szabadalom 14120 sz. cs. k. osztr. szabadalom ezüst érem és okmány) az **egyedüli szabadalmazott** másoló gép könnyunyomda-festékekkel. Ezen gép száraztató — **sajtó** nélkül csaknem korlátlan számú egyenlő koromfokete (és színes) színtartós lenyomatokat szolgáltatott, melyek egyenként is a világgostasszövetkezet által nyujtott postaközvetményekben részesülnek; mint nyomtatványok. A rögtön nyomó felülmulja a Hecto-Auto- és Polypraptgépeket, époly munkaképes mint az Luthografi **sajtó** sőt egyszerűsége és olcsósága által előnyösb. Gépek 2 nyomó oldalul N. 1 ²⁵/₃₂ cr. = 15 Marka N. 2 ²⁸/₄₀ cr. 20 M. N. 3 ⁴⁰/₅₀ M. 3₀

Prospectusok, bizonyítványok és megbírálosok agymint eredeti levonatokat azonnal ingyen is bérmentve küldünk.

Steuer és Damann.

N. B. A szabadalom Francia és Angolország részére eladó. (346) 5—?

(286) 9—10.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. uri közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon levő

Férfi ruha raktáromat

a közelgő téli időnyre oly dusan szereltem fel hogy minden igényeknek legelőnyösebben vagyok képes megfelelni.
Elsőrendű összeköttetésem azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy a legkitünőbb kelmékből a legizlésebb és legújabb divat szereint készült

férfi és gyermekruhákat téli köpenyek és téli bundákat,

oly bámulatos olcsó árban szolgálhatok hogy e téren a versenyt senki sem állhatja meg. Egy téli öltöny 9 ftól feljebb. Bőr bélésű kabát 10 ftól 18 ftig.
A ujonnan érkezett nagymennyiségű téli ruhák által üzleteliségiemben előállott térszűke és az őszi időny előhaladottsága következtében elhátároztam, — még raktáromban lévő legújabb divatu őszi gyapjuszövet öltönyeket 25%-al az eredeti gyári áron alul elárusítani.

E ritkán kínálkozó alkalmat a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlván, minél tömegesebb látogatást kérve.

mély tisztelettel
Katz Hermann

ruha kereskedése Csanak ház.

(414) 2—2

DOHÁNY ZSINEG

Különbféle minőségben kapható

Gaszner Károly

fűszer üzletében,
DEBRECEN,
Czegléd-utca.

Zsohermann H. Irodája. 379. 5—6.

Dusan felszerelt férfi ruha raktár.

Férfi ruha raktár!

czim alatt, mely a legjobb hírek örvend
Főpiacz báró Josinczyné urhölgy házában a Hungaria kávéház átellenében.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmében ajánlani raktáromat melyet az őszi időnyre igen dusan — és bámulatos olcsó férfiruha-árukkal rendeztem be, úgy hogy 20%—25% olcsóbb mint bármelyi más üzletokban.

- Nevezetesen utazó bundák Erdelyi bárány — Suppos — 35 — 100 frtig.
Farkas-Róka bórós bélessel . . . . . 10 — 25 frtig.
Valódi Darócz köpeny . . . . . 14 — 25 "
Francia-Süna-Boj kelmékből köpeny . . . . . 12 — 25 "
Mexikáner . . . . . 15 — 30 "
Majlat perzsia gallérak valódi Magyar köpeny . . . . . 5 — 35 "
Téli kapatok-Süna- és boj kelmékből . . . . . 10 — 20 "
Darócz és Sima kelmékből bárány bőr bélésű kabátok . . . . . 8 — 30 "
Férfi öltönyök Magyar és francia szabásu . . . . . 15 — 30 "
Szalon öltönyök . . . . . 9 — 25 "
Őszi kabátok (ugynevezett Überziher) . . . . . 4 — 10 "
Magános nadrágok francia — magyar — Lengyel — Lovagló és Csizma szabásuak . . . . . 3 — 12 "
Gyermek felöltők (ugynevezett Überziher) Mexikáner és kabátok . . . . . 3 — 12 "
Gyermek öltönyök Süna- Koczkás — kelmékből . . . . . 3 — 12 "
Üzletemet továbbra is a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlván.

Feuerwerker Ignácz.

Debreczen főpiacz Hungaria kávéházal átellenében.

(409) 2—12.

bámulatos olcsó áron

Kiadó boltok.

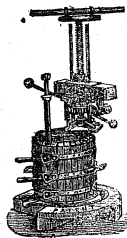
A ref. egyház tulajdonát képező bazárépületbel negyedik és hatodik számú **BOLT** folyó évi október első napjától egy vagy több évre kiadó.

A bérleni szándékozók ajánlataikat Nagy Ferenc gazdasági szakbizottsági elnök urhoz adják be.

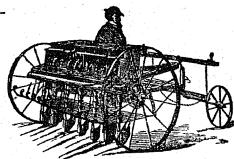
Rab László

egyházi algonodnok.

(396) 2—2.

Általános sorbavető gépeket
Sorbavetőgépeket könnyű szerkezettel
Szórvavető gépeket
Rögtörő és gyűrűs hengereket
Porhanyító-ekéket és lókapákat
Ekéket és boronákat
Borsajtókat és szőlőzúzókat
Szeeska és répvágókat stb.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyárából Kassán és a Csermely völgyben Kassa mellett, ajánl.

SESZTINA LAJOS DEBRECZENBEN.

Árjegyzék és kimerítő képes jegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

(406) 2—5.

356. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „I S T V Á N” gőzmalom készítményeiről saját raktárában.

Árak ausztriai értékben

Kötelezettség és engedmény nélkül.

Készpénz fizetés mellett.

Ingyen zsákkal. 100 kiló

A.	Asztali dara nagyszemű	22 80
B.	Dara középszerű	22 80
C.	szinte	21 80
0	Királyliszt	22 20
1	Lángliszt	21 60
2	Montliszt	21 —
3	Zsemlyeliszt különös	20 40
4	szinte	19 80
5.	Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	19 —
6.	szinte 2-sod	17 80
7.	Közép kenyérliszt 1-ső rendű 16 40	
8.	2-ső	13 40
8 1/2	Barna kenyérliszt 1-ső	11 20
8 3/4	2-od	8 —
9.	Lábliszt	7 20
10.	Veres liszt	— 4
11.	Finom korpa zsákkal	4 60
	zsáknélkül	4 —
12.	Durvakorpa zsákkal	4 20
	zsáknélkül	3 60
	Simán örlött búzaliszt zsákkal	10 80
	ugyanaz " " nélkül	10 20
	Csirke búza	5 —

Dara és liszt 25 kilós zacskókban 100 kg zacskóval együtt 60 krajával drágább

Debreczen, 1882. sept. 5.
A zsákok súlytartalma, — tejsúly tisztasulnyak véve.

A.	B. C.	0—9	számig	25	és	85	kilo.
10	11.	12.	. . . . .	50	—	—	—
			. . . . .	75	—	—	—

144. szám.

Budapesti gőzmalmi lisztek

ÁRJEGYZÉKE

Csanak József lisztkereskedéséből

Debreczenben.

Készpénz fizetés mellett, kötelezettség nélkül az árváltozásokért.

Zsákok súlytartalma 0—8 1/2 85 8 3/4 70 kilo tejsúly tiszta súlynak véve.

Szám	100 kilonként	
	egész zsák vételnél	felbontva 5 kilótól kezdve
A. Búzadara nagyszemű közép	22 —	23 —
C. Királyliszt	21 —	22 —
0 Királyliszt	21 60	22 40
1 Lángliszt	21 20	22 —
2 Montliszt	20 60	21 40
3 Zsemlyeliszt I rendű	20 20	21 —
4 " II.	19 60	20 40
5 Fehér kenyérliszt I r.	18 80	19 60
6 " II.	17 70	18 40
7 Közép kenyérliszt I.	16 —	16 60
8 " II.	14 30	14 80
8 1/2 Barna kenyérliszt	12 20	12 60
8 3/4 " "	8 60	9 —

Búzadara és liszt 25 kilós ingyen zacskókban 50 krral 100 kiló drágább, az egész zsákvételnél kitett árnakán.

Debreczen, 1882. augusztus 29.

(28) 29—52.

Csinos bajusz
az ifju legszebb éke. Az oly gyorsan hínóveső vált

Mustaches-Balsam
Paul Bosse-tól, Frankfurt a/Main, Schillerstrasse 12. a gyorsaság és erőtlenesség tekintetében a szakállnövesztés szert meszo felülmúl.

Hatása biztos. Bizonyítványok nagyvonalon. — Ára egy adagnyi 1 Fl. 80 Xr.

Cserébe!

Szepes megye Merény városából egy családból való 17 éves fiu cserébe ajánlatik Szeptember elsejétől Bővebb felvilágosítást Ziehermann H. intézete nyujt.
(364.) 1—3

HIRDETÉS.

Csinos kiállításu s e mellett igen tartós láb beliket, úgy férfiak mint nők számára felvállal és igen jutányosan készít, valamint nagy választékban lévő kész czikkeit is ajánlja

Tóth F. cipész,

Rózsater elején a város ház alatt.

2—?